

Datum: 29.01.2024.

Broj: 02-06-1066

TI BIH UPUTIO KOMENTARE NA IZMJENE ZAKONA O DRŽAVNOJ SLUŽBI: OVAKVO RJEŠENJE NEĆE OSIGURATI DEPOLITIZACIJU I VRATITI POVJERENJE GRAĐANA

Banjaluka, 29. januar 2024. godine - Transparency International u BiH (TI BiH) uputio je dopis Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine zajedno sa komentarima na predložene izmjene Zakona o državnoj službi u institucijama BiH, koji ima brojne manjkavosti, iako su ciljevi ovih izmjena trebali biti depolitizacija i reorganizacija državne službe u okviru ispunjavanja jednog od 14. prioriteta iz mišljenja Evropske unije.

Ukoliko se usvoje predložene izmjene savjetnici članova Predsjedništva, predsjedavajućeg i ministara u Savjetu ministara, te guvernera i viceguvernera Centralne banke moći će biti lica bez univerzitetske diplome i državljanstva BiH, a te poslove moći će raditi i lica koja su stekla zakonske uslove za penziju. Državni službenici koji već rade u institucijama neće biti obavezni da odrade probni rad u slučaju promjene radnog mjesto, te će biti ocjenjivani samo jednom godišnje, što je "korak u nazad" u odnosu na važeći zakon.

Pored toga, predložene izmjene uopšte ne tretiraju pitanje zapošljavanja i selekcije državnih službenika, te je propuštena prilika da se unaprijedi meritornost u zapošljavanju, jer nije osigurano da se postavljanje državnih službenika vrši na osnovu rezultata javnog konkursa uz obavezu da se najuspješniji kandidat postavi na radno mjesto državnog službenika. TI BiH svakodnevno dobija prijave građana koji ukazuju na nepravilnosti vezane za provođenje javnih konkursa i već godinama ukazuje da je na svim nivoima vlasti obesmišljen institut javne konkurencije jer ne postoji obaveza izbora državnog službenika koji je ostvario najveći broj bodova u procesu selekcije. Osim toga, izmjene ne adresiraju ključna pitanja odgovornosti državnih službenika, te racionalizacije i efikasnosti rada.

Takođe treba istaći da bi uslovi da se protiv kandidata ne vodi krivični postupak i da nije osuđivan za krivično djelo, trebali predstavljati opšte uslove, upravo zbog brojnih primjera zapošljavanja osuđivanih lica kao i slučajeva korupcije sa kojima se u vezu dovode državni službenici.

Iako predložene izmjene predviđaju uspostavljanje registra zaposlenih u institucijama BiH na koji se godinama čeka i koji bi trebalo da uvede veću transparentnost u ovom segmentu, važno je skrenuti pažnju da u tom dijelu preporuke Agencije za zaštitu ličnih podataka nisu ispoštovane i ukoliko se usvoji predložena odredba, ista neće biti u skladu sa Opštom uredbom o zaštiti ličnih podataka, na šta je Agencija u dva navrata upozorila predлагаča zakona.

TI BiH je nedavno [**objavio istraživanje**](#) koje je pokazalo da čak 68,8% građana BiH nema povjerenje u rad zaposlenih u javnoj upravi, a gotovo četiri petine ispitanika (78,6%) vjeruje da se do posla u ovom sektoru dolazi "preko veze". Zbog toga TI BiH smatra da se donošenjem izmjena Zakona o državnom službi BiH ali i drugim reformama na svim nivoima mora osigurati depolitizacija i profesionalizacija javne uprave što je prvi korak ka vraćanju povjerenja građana u institucije.